

Werkzaamheden vrijwilligers

Aan de uitwerking van het Kasteel van de Van Arkels werd veel tijd besteed.

De munten van het Kasteel van de Van Arkels en van de Groenmarkt (2010) werden gedetermineerd.

Het glas van de Nieuwstad werd voorzover mogelijk gerestaureerd.

In dit jaar werden 28 voorwerpen, meest roodbakkend aardewerk, gerestaureerd.

Bij de opgraving van het Bluebandhuis zijn de vrijwilligers ingeschakeld bij het veldwerk en bij het zoeken met de metaaldetector. Daarna zijn de big bags met de inhoud van de beerton gezeefd, aardewerk en botten gewassen. De metaalvondsten worden geconserveerd. De fragmenten van de maalstenen zijn een echte 3D puzzel; mogelijk is de diameter te bepalen.

Het aangeleverde vondstmateriaal, de onderzoeks- en opgravingsdocumentatie zijn in het depot volgens de voorschriften opgeslagen.

Afb. 23 Door de werkgroep gerestaureerd aardewerk en glas. Foto: Martin Veen.

Bruiklenen

- In Het Limburgs Museum in Venlo was van 1 mei tot en met 30 oktober een kleine tentoonstelling over haardstenen. De Gorinchemse haardplaat viel onder het onderdeel merkwaardige haardstenen. In 1986 werd de haardplaat bij bouwwerkzaamheden gevonden en is na restauratie in het depot van het Gorcums Museum bewaard. Het is een zeldzaam voorwerp, oorspronkelijk uit één stuk. De plaat is ongeveer 74 cm hoog en 70 cm breed. Het bijzondere is dat de stempels, die erop staan, bekend zijn van haardstenen. Op één van de stenen staat het nog leesbare jaartal 1612. De haardplaat is nu opgenomen in het archeologisch depot. Zie publicaties in 2011.
- Aan het bouwbedrijf Van Daalen Arkel, dat de nieuwbouw na de opgraving in de Nieuwstad uitvoerde, werden 29 voorwerpen van de opgraving voor één jaar uitgeleend om in een vitrine in het kantoor te exposeren.
- Voor de semi-permanente tentoonstelling Boeren, Burgers en Buitenlui in het Regionaal Archief Gorinchem werden 36 kleine voorwerpen in bruikleen gegeven.

Schenkeningen

- In het depot staat een dubbele vitrine met vondsten uit diverse Gorinchemse opgravingen, geschonken door Hollandia Archeologen, Zaandijk.
- De werkruimte werd voorzien van door verhuizing overtollig geworden stellingen van Bureau M&A Dordrecht.

Ontvangst groepen

Veertien medewerkers van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling & Milieu kregen op 17 november een rondleiding in het depot en de werkruimten.

Diversen

Het Erfgoedhuis Zuid-Holland organiseerde een netwerkdag Belangenbehartigers Archeologie op 17 september in het Archeon en het Archeologiehuis Zuid-Holland. Twee personen bezochten deze dag in Alphen aan de Rijn.

Krantenartikelen

De Stad Gorinchem, 13 september: *Dalem Donk bewaart schat.*

Informatiebord bij archeologisch rijksmonument

De Stad Gorinchem, 1 november: *Archeologisch onderzoek*

AD Rivierenland, 1 november: *Zoeken naar sporen rosmolen bij Bluebandhuis*

AD Rivierenland, 5 november: *Vondst uit middeleeuwen*

De Stad Gorinchem, 6 november: *Kloostermoppen in bouwput Bluebandhuis*

AD Rivierenland, 10 november: *Rosmolen uit de 15de eeuw gevonden*

AD Rivierenland en AD Drechtsteden, 12 november: *'Vondst: kan met muizen, archeologen stuiten op 13de eeuwse fundament*

Publicaties in 2011

- Beijer, Ton, 2011: *Haardstenen en de haard, Maaslandse haardstenen, productie, verspreiding, toepassing en versiering.* Eijsden, p. 60-62.
- Busch, Toos, Martin Veen en Wieteke van Hulten, 2011: *Jaarverslag Archeologische Werkgroep Gorinchem (2010).* In: Grondig Bekeken, tijdschrift van de Afdeling Lek- en Merwede van de AWN, 2011-1, p. 38-40.
- Hanemaaijer, M., 2011: *Merwededijk 13 & 14 te Gorinchem, Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend en karterend booronderzoek.* ADC Rapport 2448.
- Hoogendijk, Tim, 2011: *Afgedankt huisraad van een luitenant-kolonel.* In: Westerheem, tijdschrift voor de Nederlandse archeologie, 2011-6, p.314-317.
- Hoogendijk, T., 2011: *Inventariserend onderzoek d.m.v. proefsleuven (IVO-P) en een archeologische opgraving (AO), Gorinchem Nieuwstad 7 a t/m d.* Hollandia reeks 333; Zaandijk.
- Hoogendijk, T. (red.), met bijdragen van T.J.J. Vernimmen en M. d'Hollosy, 2011: *In de schaduw van de Grote Kerk, een archeologische opgraving van het kerkhof bij de toren van de Grote Kerk in Gorinchem.* Zaandijk.
- Horn, M. en A.W.E. Wilbers, *Waaldijk 18, Dalem Gemeente Gorinchem, Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend*

veldonderzoek, verkennende fase. B&G rapport 1069.

- Isendoorn, A.J.D., R.F. Engelse en A. Timmerse, *Archeologisch onderzoek aan de Keizerstraat 44 te Gorinchem, proefsleuvenonderzoek.* Archeomedia, Rapport A10-038-R, Nieuwerkerk aan den IJssel.
- Oostveen, Jan van, 2011: *Gorinchem, pijpen Krijtstraat.* Tiel.
- Oostveen, Jan van, 2011: *Het assortiment van de Gorinchemse tabakspijpenmaker Sijmen Groenhouwer.* Tiel.
- Oostveen, Jan van, 2011: *Tabakspijpen uit de collectie Ton Wijkamp.* Tiel.
- Oostveen, Jan van, en R. Stam, 2011: *Productiecentra van Nederlandse kleipijpen, een overzicht van de stand van zaken.* p.77-83.
- Poulus, E., 2011: *Archeologisch bureauonderzoek Tinnegietersteege Gorinchem.* Hollandia reeks XXX, Zaandijk.
- Rooijen, Eliza van, 2011: *Gorinchem: Achter de Kerk.* Archeologische Kroniek van Zuid-Holland; 40^e jaargang 2008; p.16.
- Rooijen, Eliza van, 2011: *Gorinchem: Arkelse Onderweg (Kop van de IJsbaan).* Archeologische Kroniek van Zuid-Holland; 40^e jaargang 2008; p.16.
- Spanjaard, G.W.J., 2011: *Archeologisch bureau onderzoek Plangebied "Bastion 2" te Gorinchem in de gemeente Gorinchem.* Doetinchem.
- Veen, Martin, 2011: *Schrijfstiften uit Gorinchem.* In: Westerheem, tijdschrift voor de Nederlandse archeologie, 2011-6, p.298-300.
- Wijnen, Jeroen, 2011: *Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek door middel van verkennende en karterende boringen. Bedrijventerrein Oost II, Gorinchem, Gemeente Gorinchem.* Zuidnederlandse Historische Notities 237, Archeologisch Centrum Vrije Universiteit-Hendrik Brunsting Stichting; Amsterdam.

De rapporten van alle bureau- en veldonderzoeken en opgravingen vanaf 1996 zijn on-line te raadplegen: (www.archeologiegorinchem.nl)